

Sygn. akt IV CSK 77/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku P. W.
przy uczestnictwie A. J.
o zmianę nazwiska małoletniego J. M.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 sierpnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy
z dnia 2 października 2014 r., sygn. akt X Ca 155/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i oddala wniosek uczestniczki o przyznanie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występowania potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, a nawet na wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.), to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odwołanie się do przesłanki zawartej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania, że powołany przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości nie doczekał się należytej wykładni, bądź niejednolita jego interpretacja wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. W takim wypadku strona powinna przedstawić na czym polegają te rozbieżności, ze wskazaniem konkretnych orzeczeń (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Rozbieżność orzecznictwa wynikająca z niejednolitej wykładni wskazanego bądź wskazanych przepisów musi mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Dodać się godzi, że nie wyczerpuje tej przesłanki odmienny sposób interpretacji lub stosowania przepisów prawnych przez sąd pierwszej i drugiej instancji w danej sprawie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r., I PK 577/02, OSNAPIUS 2003, nr 15, poz. 1).

Chodzi tu więc o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub wskazanie, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym

polegają wątpliwości związane z ich rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, a nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08 i z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.). Zawarte w skardze kasacyjnej uzasadnienie tej przesłanki nie odpowiada tym wymaganiom.

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepubl.). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym, skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243).

Wskazane przez skarżącego obydwie przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Wniosek powinien być zostać oddalony już ze względu na błędnie sformułowane żądanie, tj. domaganie się nadania przez sąd małoletniemu J. J. nazwiska „W., a w razie braku zgody matki nazwiska dwuczłonowego, do czego nie jest ten organ kompetentny. W omawianym wypadku sąd nie orzeka o zmianie nazwiska, lecz tylko wobec braku porozumienia rodziców o wyrażeniu zgody na zmianę nazwiska małoletniego dziecka (por. wyrok Naczelnego Sąd Administracyjny z dnia 13 lutego 1998 r., V

SA 811/97, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2000 r., I CKN 786/98, OSNC 2001, nr 1, poz. 6). Pogląd ten jest aktualny w obecnym stanie prawnym. W razie sporu pomiędzy rodzicami decyzję administracyjną powinno poprzedzać rozstrzygnięcie sądu opiekuńczego wydane w trybie art. 97 § 2 k.r.o.

Takie orzeczenie sądu jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 czerwca 2000 r., I CKN 786/98, „oparte na przesłance jego dobra, nie narusza przepisów art. 7 i 8 Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską dnia 30 września 1991 r. (Dz. U. 1991 r. Nr 120 poz. 526)”.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).